

Bydgoszcz, dnia 19 stycznia 2026 r.

prof. dr hab. Robert Ślusarz

Wydział Nauk o Zdrowiu

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku

<https://pans.wloclawek.pl/instytut-nauk-o-zdrowiu/>

Recenzja

rozprawy doktorskiej

mgr Pauliny Szymańskiej

pt. „Wybrane psychospołeczne aspekty funkcjonowania osób objętych programem

Kompleksowe Leczenie Ran Przewlekłych”

napisanej pod kierunkiem

Promotor:

dr hab. n. o zdr. Dariusz Bazaliński, prof. UR

Promotor pomocniczy:

dr Joanna Przybek-Mita

Rzeszów 2025, stron 256

Przedłożona do recenzji praca doktorska pt. „*Wybrane psychospołeczne aspekty funkcjonowania osób objętych programem Kompleksowe Leczenie Ran Przewlekłych*” odnosi się do istotnych zagadnień związanych z funkcjonowaniem społecznym osób z przewlekłymi uszkodzeniami skóry w obrębie kończyn dolnych z powodu chorób naczyń.

Z przeglądu dostępnej literatury wynika, że występowanie uszkodzeń skóry i tkanki podskórnej w obrębie kończyn dolnych w przebiegu chorób naczyń jest problemem globalnym i dotyczy coraz większej grupy chorych przewlekle. W literaturze polskiej brakuje doniesień oceniających jakość życia i jej determinantów dotyczących osób z ranami kończyn dolnych o etiologii naczyniowej w ramach Programu Kompleksowego Leczenia Ran Przewlekłych.

Z powyższych powodów podjęcie przez mgr Paulinę Szymańską próby oceny wybranych zmiennych warunkujących funkcjonowanie społeczne osób z przewlekłymi uszkodzeniami skóry w obrębie kończyn dolnych z powodu etiologii naczyniowej, należy uznać za w pełni uzasadnione zarówno z poznawczego jak i praktycznego punktu widzenia.

Ocena formalna rozprawy

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska jest samodzielną pracą pisemną [Art. 187. 3. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce], zawierającą 256 stron komputeropisu. Układ pracy można nazwać konwencjonalnym, powszechnie przyjętym w dysertacjach doktorskich z dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Praca zawiera: wstęp (1 strona), część teoretyczną (63 strony), część metodologiczną (19 stron), wyniki badań własnych (93 strony), dyskusję (10 stron), wnioski (1 strona), piśmiennictwo (16 stron) oraz streszczenie w języku polskim i angielskim (6 stron) [Art. 187. 4. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce]. Praca zawiera również wykaz skrótów (2 strony), rycin (4 strony) i tabel (4 strony) oraz załączniki (32 strony). Przywołane treści tworzą logicznie powiązaną całość.

Ocena merytoryczna rozprawy

Wstęp (str. 8) poprzedzony **Wykazem skrótów** stosowanych w pracy (str. 6-7), wprowadza w tematykę dysertacji dotyczącej wpływu wybranych zmiennych na funkcjonowanie osób z przewlekłymi uszkodzeniami skóry w obrębie kończyn dolnych oraz uzasadnia podjęcie badań.

Część teoretyczna połączona z przeglądem piśmiennictwa (str. 9-71) podzielona została na pięć podrozdziałów. Poszczególne podrozdziały zawierają treści nawiązujące do: 1.) Problematyki ran trudno gojących się i przewlekłych; 2.) Możliwości multimodalnego leczenia bólu w warunkach opieki ambulatoryjnej; 3.) Jakości życia pacjentów z ranami przewlekłymi; 4.) Kompetencji i kwalifikacji pielęgniarek do profilaktyki i leczenia ran oraz 5.) Założeń i koncepcji Kompleksowego Leczenia Ran Przewlekłych (KLRP). *Należy dodać, że zaprezentowana część teoretyczna, poparta przeglądem światowego piśmiennictwa oraz wzbogacona grafiką, bardzo dobrze komponuje się z tematyką dysertacji.*

Ocena metodologiczna rozprawy

Część metodologiczna pracy (str. 72-90) uwzględnia cel pracy oraz zastosowaną metodologię badań. Przedstawione założenia i **Cel pracy** (str. 72) w formie celu głównego, doprecyzowany został 5 celami szczegółowymi oraz problemami i hipotezami badawczymi (str. 73-74), które obrazują umiejętność Doktorantki przy planowaniu badań. Metodologia badań własnych uwzględnia organizację i przebieg badania, charakterystykę grupy badanej, zastosowane metody badawcze oraz metody analizy statystycznej. Zastosowane **Metody, techniki i narzędzia badawcze** (str. 75-79) to metoda obserwacji i szacowania.

Przygotowano protokół naukowo-badawczy składający się z dwóch części – części A i B przeznaczonych do dwuetapowej oceny badanej populacji. W badaniu wykorzystano wybrane parametry laboratoryjne (biochemiczne – CRP, morfologiczne – Hb, WBC, Alb), podstawowe dane kliniczne dotyczące rany (rodzaj, obszar, lokalizacja, głębokość uszkodzenia, wysięk) oraz wybrane standaryzowane narzędzia badawcze takie jak (str. 76-78): Kwestionariusz WHOQoL-BREF, Kwestionariusz jakości życia z rana przewlekłą - Wound-QoL-17, Skalę Barthel, Kwestionariusz oceny bólu Melzack (MPQ), Klasyfikację NPIAP/EPUAP, Klasyfikację WIFI, Klasyfikację kolorową RYB, Klasyfikację WAGNER oraz Skalę NRI. *Zdaniem recenzenta, warto podkreślić fakt, iż Doktorantka dokonała trafnego doboru wielu narzędzi badawczych związanych z tematem pracy. Dodatkowo poszczególne narzędzia zostały dokładnie opisane (str. 76-78) oraz zamieszczone w formie załączników (str. 225-253).* W podrozdziale **Organizacja i przebieg badania** (str. 81-82), Doktorantka przedstawiła procedurę badania prospektywnego (badanie dwuetapowe – I pomiar/ocena podczas pierwszorazowej wizyty pacjenta w poradni - kwalifikacja do świadczenia KLRP-1, II pomiar/ocena w odstępie czasowym dla każdego pacjenta w czasie 4 tygodni od pierwszego badania), miejsce i czas badania (poradnia chirurgiczna leczenia ran, Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny w Brzozowie, od stycznia do grudnia 2023 roku) oraz informację dotyczącą zgody na przeprowadzenie badań Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Rzeszowskiego (Nr 2023/03/0017). Szczegółowy opis badanych chorych (N=150 osób, N=75 grupa badana i N=75 grupa kontrolna), został przedstawiony w podrozdziale **Charakterystyka badanej próby** (str. 84-90) z wcześniejszym doprecyzowaniem **Kryteriów doboru i wykluczenia** (str. 80) osób z badań. Otrzymane wyniki poddano **Analizie statystycznej** (str. 83), wykorzystując oprogramowanie IBM SPSS Statistics v. 21 oraz następujące testy analityczne: korelację r Pearsona, korelację rang rho Spearmana, testy Kruskalla-Wallisa oraz U Manna-Whitneya, test chi-kwadrat oraz test znaków rangowanych Wilcoxon. Za statystycznie istotną przyjęto wartość $p/\alpha \leq 0,05$.

W kolejnym rozdziale - **Wyniki badań własnych** (str. 91-183), Doktorantka opisuje poszczególne etapy badania, uzupełniając je o prawidłowo przygotowane tabele (86) i ryciny (40). Ta część pracy w sposób staranny i przejrzysty przedstawia zastosowane analizy w formie rycin i tabel z wartością liczbową (n) i procentową (%), oraz z odpowiednim opisem i komentarzem (w tym również statystycznym).

W rozdziale - **Omówienie wyników badań i dyskusja** (str. 184-193) Doktorantka poddała wnikliwej i krytycznej analizie wyniki badań własnych, konfrontując je z doniesieniami innymi Autorów.

Rozprawę doktorską Doktorantka kończy pięcioma **Wnioskami** (str. 194). Należy podkreślić, że wysunięte wnioski są odpowiedzią na postawione problemy i hipotezy badawcze. Wszystkie wymienione wnioski są ciekawe, warte do uwzględnienia w opracowywaniu kolejnego projektu badawczego o którym Doktorantka wspomina na stronie 192-193 niniejszej dysertacji.

Za wysoce dojrzałe uważam, że Doktorantka nie próbowała przemilczeć ograniczeń projektu badawczego - **Ograniczenia badania** oraz zaproponowała **Postulaty** nasuwające się z wysuniętych wniosków. Co prawda przedstawiał to w formie dwóch punktów (str. 194) i warto byłoby je w przyszłości rozszerzyć.

Obszerne **Piśmiennictwo** (str. 195-210), starannie dobrane stanowią 172 pozycje polskie i zagraniczne ułożone w kolejności cytowania w tekście.

Dysertacja doktorska zawiera również **Streszczenie** (str. 211-216) w języku polskim i angielskim odzwierciedlające strukturalnie układ pracy oraz **Wykaz rycin** (str. 217-220), **Wykaz tabel** (str. 221-224) i **Wykaz załączników** (str. 225-256).

Wniosek końcowy

Podsumowując – zarówno merytoryczna jak i metodologiczna strona pracy zasługuje na uznanie i nie budzi większych zastrzeżeń. Praca akcentuje istotne aspekty wpływające na funkcjonowanie osób z przewlekłymi uszkodzeniami skóry w obrębie kończyn dolnych z powodu etiologii naczyniowej. Praca od strony redakcyjnej przygotowana została poprawnie, układ jest czytelny i nie zaburza logiki rozumowania. Trafny wybór tematu, uwzględniający ważność i aktualność problematyki badawczej, obszar badań wpisujący się w nurt rozwoju dyscypliny nauki o zdrowiu oraz samodzielne rozwiązanie problemu badawczego i poprawne zastosowanie – różnych metod, technik i narzędzi badawczych (str. 75-79) - dowodzi opanowania przez Kandydatkę ogólnej i specjalistycznej wiedzy teoretycznej, a także umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w tym dyscyplinie nauki o zdrowiu [Art. 187. 1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce]. Na pewno stanowi również oryginalne rozwiązanie problemu naukowego [Art. 187. 2. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce]. Sugestie recenzenta, wskazane w niniejszej recenzji, oraz pewne niedociągnięcia przedstawionych treści pod względem stylistycznym, gramatycznym i interpunkcyjnym (np. str. 53 – skrót TEENS (powinno być TENS), str. 67-68 mało czytelne ryciny 35 i 36, zostawiam do rozważenia przez Doktorantkę przy ewentualnej publikacji pracy lub planowaniu kolejnego projektu badawczego.

Stwierdzam, że dysertacja doktorska mgr Pauliny Szymańskiej pt. „Wybrane psychospołeczne aspekty funkcjonowania osób objętych programem Kompleksowe Leczenie Ran Przewlekłych”, napisana pod kierunkiem Profesora Dariusza Bazalińskiego, spełnia warunki określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Mam więc zaszczyt przedłożyć Radzie Dyscyplin Collegium Medicum, Uniwersytetu Rzeszowskiego moją pozytywną ocenę rozprawy i dopuszczenie mgr Pauliny Szymańskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

prof. dr hab. Robert Ślusarz

